

ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО В РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕННИКА

Спроба синтетичного опису основних закономірностей динаміки українського іменника від найдавніших часів до сьогодення. Найпомітніші зміни за час відомого нам життя українських імен пов'язані з прийняттям християнства (основна зміна, яка розтяглась на сімсот років), а також утвердженням більшовицької диктатури (20 – 30 рр. ХХ ст.) та її падінням (початок ХХІ ст.). Зміни іменника відбуваються дуже повільно й загалом малопомітно, але вони йдуть увесь час.

Ключові слова: імена, антропонімія, зміни і заміни власних назв, повільний темп і періоди пошвидшення антропонімічної динаміки.

Про зв'язок персонажа та його наймення пишуть з часів Давньої Греції до сьогодні. Газета "Труд" у своїй цікавій та розумній "Ігротеці" від 13 березня 2009 р. запитала про сенс слів Оноре де Бальзака: "що має підходити одне до одного як десна до зуба, як ніготь до пальця?" Відповідь: "Імення до персонажа". Письменникові, який знає персонажа – його характер, риси, звичаї, – легше його назвати, ніж батькам свою дитину. Адже письменник іменує дорослу, сформовану людину, а батьки – щойно народжене немовля, риси характеру якого по суті ще зовсім невідомі. Тому письменники нарікають персонажів, так чи так ураховуючи їх властивості, характер, долю. А батьки можуть дати дитині ім'я, улюблене ними самими, чи ім'я побажальне: *Володимир* – "стань володарем більшої чи меншої громади, території"; *Віктор* "стань переможцем". Дитині нерідко обирають і просто модне на той час ім'я. За моїми підрахунками й даними ряду інших авторів в Україні на початок 2009 р. найуживанішими були *Анастасія* та *Олександр*.

Деякі не дуже порядні автори (іноді – відверті брехуни) усерйоз виводять людські риси з людських імен. Ми цінуємо, отже, наймення

Тарас Шевченко, тому, що воно гарне, приємно звучить. А насправді ж імення *Тарас Шевченко* стало вічним тому, що належало генієві, який це ймення обезсмертив. А нині у багатьох "мудреців" можна прочитати, що характер людини й сама її доля зумовлена найменням цієї людини. Кумедно, як по-різному коментують іноді однакові імена. Так Б.Хігір опублікував у Москві в 2003 р. товстенький двотомник "Повна енциклопедія імен". В анотації до тому про чоловічі імена прямо сказано: "Таємниця вашого імені ховається в тому, що воно відбиває особливості вашого характеру і вашої долі!" Книжка про жіночі імена містить подібну рекламну фразу, далеку від істини. У 2006 та 2007 рр. Є.Комрат у Донецьку, одному з кращих центрів справжньої наукової ономастики (Є.Отін, В.Калінкін), видала російською, потім українською мовою антинаукову книжку "Жіночі й чоловічі імена та святі покровителі". Тут у російській анотації говориться ще сильніше: "Ім'я – не просто набір звуків, а унікальний смисловий код, що визначає долю кожної людини". Ось так, любі читачі. Ваша доля – у вашому імені (а не в вашій голові і ваших руках)!

Проведемо деякі зіставлення. За роками виходу згаданих книжок ясно, що Є.Комрат прочитала Б.Хігіра, коли писала свою версію. І що ж? Ім'я Іван – Є.Комрат: "цінує родину", "ставиться до людей просто й довірливо", "не пропустить жодної гарненької "спідниці"; Б.Хігір: "надто ревнивий, у нетверезому стані може влаштувати скандал", "завжди пред'являє претензії". "Любовні романи для нього – за рамками серйозного". Ім'я *Тамара* – Є.Комрат: "Усе життя шукає себе, пробує визначити своє покликання, нервуючи близьких", "Невірна, якщо чоловік середнього темпераменту й можливостей", "Обожнює ефектні моменти, дуже сексуальна"; Б.Хігір – "як ніхто інший, уміє проникнути в душу й розібратися у вашому настрої, зможе допомогти у важку хвилину", "страшенно ревнива, але не любить, коли ревнують її", "Намагається не

проявляти ревнощів, поважати незалежність партнера, навіть страждаючи". Твердження одного "мудреця" заперечується іншим, а обидва разом заперечуються реальним життям, нашими реальними спостереженнями.

Інша річ – наймення, носії яких, так би мовити, самі себе зробили, прославивши свої імена своїми діями. Простеньке, саме по собі нічим видатним не наповнене прізвище *Жуков* з часів Другої світової війни дзвенить як метал тому, що Жуков став чи не найталановитішим керівником наймасштабніших військових операцій, які призвели до розгрому Гітлера і його фашистських орд. А в основі ж прізвища – жук, комаха. Якщо точніше, то в час, коли прізвища тільки виникали, якусь людину сусіди прозвали *Жук*. Діти цієї людини прозивалися по батькові *Жукови* (відповідь на питання: "Чий?"). Це по батькові перейшло на друге, третє покоління, тобто стало спадковим, тим самим перетворившись на прізвище. І прізвище не диктувало долю людини, а людина визначала долю прізвища. У ХХ ст. Георгій Костянтинович Жуков на р.Халхин-Гол і під час війни показав, що він є і що він може. Не в сенсі прізвища, а в таланті людини слава чи неслава його іменування. Князь Святослав, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Симон Петлюра своїми мудрими політичними та військовими діями міцно увійшли в історію України, і це зумовлене їх діями, а не їх найменнями.

Це ж можна сказати про всіх визначних діячів куль тури, науки – про всіх, хто увійшов у анали історії. Не завдяки найменню, а завдяки своїм справам. Ці справи могли бути не позитивними, а історично негативними. Але все одно це були справи, а не імена. І сам вхід до історії буває проявом не слави, а ганьби. Згадаймо Батия, Нерона, Сталіна, Гітлера. Що хорошого вони залишили по собі в історії? Герострат спалив у 356 р. до Р.Х. знаменитий храм Артеміди в Ефесі тільки для того, щоб уславити у віках своє ім'я. Уславив. Але як? "Геростратовим учинком" називають ідіотську дію, що робить тільки шкоду і слугує тому, щоб

запам'ятали діяча.

Інша річ, коли ім'я не одержують від батьків, а підбирають його собі самі. Маю на увазі різноманітні псевдоніми, таємні імена, підпільні клички, псевдо та ін. Псевдоніми існують найрізноманітніші й виникають з найрізноманітніших причин. Але глибоке й саме ономастичне їх узагальнення ще має бути колись написане. Чи не найдавніша їх група – табування справжніх імен, які відомі лише кільком найближчим родичам. Для всіх інших існує замінене, несправжнє ім'я, яким називають людину. Цей тип табування схожий на заміну назв небезпечних тварин безпечними. Лише тут не захищаються від табуваного, а навпаки – захищають його. Пор. *ведмідь*, давніше медв'ѣдь "медоїд". Нетабуйована назва збереглася за одною з зірок Малої Ведмедиці, яка точно вказує на північ: іє. *rk^oos, гр. ἀρκτος, лат. ursus. Тепер ця зоря зветься: Північною. Отже, древній, нетабуйований зміст назви ведмедя – "північний", який зберігся, завдяки зірці, у назві Арктика та похідних.

Такого ж типу сакральне табу – заміна слова *біс* на *чорт*. *Біс* < бѣсь < *боісь, якщо трохи спростити історію цього важкого слова, має корінь бој-, той же, що в слові *боятися*. В позиції перед голосним цей корінь залишається незмінним (бой-атися), а перед приголосним дифтонг оі змінюється в ѣ: бѣсь, з наступною закономірною українською трансформацією бѣсь > біс. Лиху істоту, якої бояться, ліпше не згадувати, тому замість неї почали говорити *кріт*, діал. керт, прсл. *krъть. Тут відбулася метатеза гъ>ыг, причому голосний заднього ряду перейшов у передній, що засвідчується діалектною формою *керт*. Форма до переходу мусила виглядати ь>е, тобто *kertzь, а отже, з першою палаталізацією –*чertzь, що пізніше стало чортом.

Лексема *чорт* уже не від *боятися*, але від неї все одно лячно, особливо коли етимологічний зв'язок з назвою тварини *кріт* втратився: і в землі сидить і якісь пакості робить, тому *чорт* теж був підданий розмаїтим

евфемізмам. Пор. у Лесі Українки: *Той, що в скалі сидить. Перелесник*, також *Щезник, Дідько* тощо. Такого роду таємні імена людей у минулому були дуже поширені, а серед племен Африки, Індонезії й досі не рідкість.

У більш цивілізованих суспільствах псевдоніми використовувалися ж досі використовуються не для сакрального захисту, а для захисту від людей, щоб не вчинили якого зла й не заздрили чи насміхалися. Давніше це вважалося просто ганьбою, непристойним учинком, якщо знатна особа публікувала якийсь свій твір. Мосьє Поклен працював при королівському дворі. То він не міг допустити, щоб його син публікував свої твори. От і вийшов "Тартюф" під нікому не відомим авторством Мольєра. Псевдонім *Мольєр* знає тепер увесь світ, а хто знає Поклена? Мабуть, усі читачі люблять і шанують Ільфа й Петрова. Навіть астероїд (мала планета під № 3668) *Ільфпетров* існує. А чи знаємо ми, що Ільф і Петров – це два псевдоніми? Ільф – стягнення не дуже милозвучного наймення Іллі Файнзільбера, а Петров – то по батькові Євгена Петровича Катаєва. Ільф і Катаєв не можна, бо прізвище вже зайняте старшим братом Валентином Катаєвим, який теж став відомим письменником.

Ще двісті років тому вважалося незручним, навіть непристойним писати і публікувати твори жінкам. То кому дуже кортіло, обирали собі чоловічі псевдоніми. Шарлотта Бронте почала публікуватися як *Каррер Бел*, Аврора Дюпен – як *Жорж Санд*, Марія Вілінська – як *Марко Вовчок*. Оскільки ці псевдоніми вказують на мужчин, а не жінок, то й відмінювати їх, гадаю, треба відповідним чином: читаю Марка Вовчка, захопився Жоржем Сандом.

Рух, зміни іменувань особливо помітні в шоу-бізнесі. Тут удале імення – то великі гроші. Роботу з новими співачками та співаками промоутери починають не з музики та пісень, а з наймення та зовнішнього вигляду (одяг, зачіска, косметика). Є навіть стиль одягу акторів, що називається "співаючі труси". Ви помиляєтеся, коли гадаєте, що слухаєте

Альону Апіну, Ларису Доліну, Жасмін, Машу Распутіну, Глюкозу, Наталку Корольову, Ані Лорак, Наталку Могилевську Катю Лель, Еї Кравчука. Ні, перед вами співають, відповідно, Олена Левочкина, Лариса М'ячинська, Сара Семендуєва, Алла Агеєва, Наталка Іонова, Наталка Поривай, Кароліна Куєк, Наталія Могила, Катерина Чуприніна (псевдонім **Лель** видобуто зі "Снігурочки" – опери Миколи Римського-Корсакова, яка побудована на базі однойменної п'єси Олександра Островського), Андрій Остапенко.

Тепер продюсери реєструють як свою власність і придуманий ними псевдонім. Раз у раз виникають судові суперечки про псевдонім. Співачка *Валерія*, що стала вже досить відомою під цим найменням, могла б його втратити, бо її перший продюсер і водночас чоловік забрав цей псевдонім назад. Добре, що другий її продюсер здогадався: вона побігла в рацс і швиденько поміняла в паспорті своє ім'я Алла на Валерія. Тепер Валерія – її юридичне ім'я, на яке вона, звісно, має всі права. Залишився її недобррозичливець з носом.

Імена, рідше прізвища досить активно в останні роки міняються не лише в шоу-бізнесі. Такі заміни стали модними серед досить широкого кола людей. Ми не даремно говоримо, що нині відбувається ще один антропонімічний зсув, не менший, ніж у 20-30 рр. ХХст., причому цей зсув значно більше охопив Україну, ніж перший. Щорічно в Україні зміну іменувань здійснюють нині 15-19 тисяч людей (з газет). Так, Олена Андропова стала Дербі Хепберн, Анастасія Лабс перетворилася на Тиму Розумій, Юлія Колодина – на Єву Адамову. Частіше люди міняють тільки імена і значно рідше – тільки прізвища. Так, одна Олена стала Веселеною, друга – Бінгюль. Валентина змінила своє ім'я на Жанну, Михайло – на Мічаел, Дмитро – на Дамір. У Києві за даними адресного бюро мешкають Тайга Іванівна, Граф Федорович, Гектар Семенович.

Ці останні імена, слід думати – творчість не самих їх носіїв, а

"натхнення" батьків, які в погоні за надзвичайними іменами калічать своїм дітям життя. Але чемпіон такого антропокалічення мешкає в Житомирі. Кілька років тому він (за фахом священнослужитель!) назвав свого сина Ісус Христос і домігся у рацсі його реєстрації (іменем стали обидва слова). Це ж просто знуцання і над християнством, над антропонімією. Залишити цей факт без офіційної й церковної реакції неможливо. Скалічивши життя своєму спадкоємцеві, цей же батько проголосив, що майбутню доньку назове Лесею Українкою (теж два слова становлять одне ім'я). Уявляєте, як з такими іменами людям жити!

Окремо міняють прізвища рідко, але теж міняють. Уславлена актриса Раневська насправді була Фельдман. А Лопата стала Малиновською, Попок – Веселухою, Карась – Магамаєвим, Пришиблянський – Мельничуком. Цікаві й зрозумілі заміни прізвищ Невдаха на Вдаха, Безбожний на Божний, Гнида – на Чорнобривець, Рило – на Архангел. В Івано-Франківській області троє чоловік змінили своє прізвище на Ющенко, а ще кілька – на Янукович. З'явилася там і Юлія Тимошенко.

У принципі такий антропонімічний рух є цілком закономірним і нормальним явищем. Хтось хоче виділитися, звернути на себе увагу, просто викаблучується, хтось ховається, комусь остогидла його номінація. Не міняють найменш тільки там, де це заборонене законом. Але нині маємо справжній антропонімічний вибух, уже другий за останнє століття. Обидва пов'язані – зрозуміло, з певним запізненням – з фундаментальними суспільними змінами в країні. Перший був у 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. як наслідок заміни царської влади більшовицькою диктатурою. Тоді документально замінити своє ономастичне позначення було дуже легко, що відбито в тогочасній літературі, зокрм в геніальній комедії Миколи Куліша "Мина Мазайло"¹. Тоді в антропоніміконі почали масово

¹ Андрєенко О.Ю., Карпенко Ю.О. Нотатки про ономастику Миколи Куліша // Мова та стиль творів І.О.Буніна, М.Г.Куліша, Ю.І.Яновського: Зб. наук. праць. – К., 1994. –

з'являтися так звані “революційні” імена. І Депутат, і Пролетарій, і Геній, і Вагранка, також на честь вождів Вілора, Владлена, Вілена, Марлена, Нінель (Ленін з правобічним прочитанням). Колись було чимало Сталін, а скільки їх, стареньких, ще збереглося? Батько колись пишався своєю знахідкою, коли придумав доньці ім'я Лентрозіна. Але що ця Лентрозіна мусила робити, коли Ленін помер, Троцького вигнали з країни, а Зінов'єва розстріляли².

Цей другий антропонімічний бум, що переживаємо зараз, з початку ХХІ ст. має фактично ту ж причину – зміну суспільного ладу. Але тепер маємо, на щастя, не диктатуру, а свободу слова. І дехто від тої свободи слова просто здурів. Он уже й до Ісуса Христа дійшли. Результати падіння залізної стіни виявилися в антропонімічній сфері досить дивними, хоч, якщо розібратися, доволі закономірними. Якщо колись не можна було нічого, то тепер можна – в антропонімії – все? Ну хто б скористався тою купою дурощів, яку оминали ще 30-40 років тому? А тепер є в Україні антропоніми Атлантида, Черешня, Мадонна, Русалка, Есмеральда, Кармен, Мадагаскар, Космос (з кіномила, а не з неба!) Кеннеді, Гамлет, Таймер, Лимон, Сервер, Жуйжуй, Шахід, Маршал. Усі ці імена зареєстровані в рацсах, Жуйжуй, наприклад, в Одесі.

Ці антропонімічні зрушення, що відбулися на початку ХХ і на початку ХХІ ст. (останнє триває), не були в історії української антропонімії найістотнішими. Найсуттєвіше зрушення розпочалося в 988 р., коли Київська Русь заходилася приймати християнство. І тривало це не лише за часів хрестителя князя Володимира, а весь час, поки християнство утверджувалося по всій Русі, тобто фактично до ХVІІ ст. За цей час одночленна система іменування встигла заступитися на тричленну (другий

С.81-94.

² Андреев Е.Ю., Карпенко Ю.А. Что такое СИЗИФ? // Русская речь. – 1991. – № 3. – С.156-159.

і третій члени іменування – по батькові та прізвище – вже виникли, але встигли охопити тільки верхівку суспільства). Там, де утверджувалося тричленне іменування, древня одночленна антропосистема (тільки ім'я) різко скорочувалася. У слов'янській християнській антропонімічній практиці залишилося у вжитку менше тисячі імен. А було, можна думати, більше 100 тисяч. Словник Н.Тупикова³ фіксує близько 30 тис. нехристиянських допетрівських імен. А їх же було значно більше, бо на письмі довго зберігалися також і язичницькі імена, але ж не всі потрапили в писемні тексти. А що їх було багато, значно більше 30 тис., можемо судити з принципу однойменної системи, де омоніми по суті неможливі, а отже й різних імен вимагається дуже багато. Старі язичницькі імена ще довго зберігалися, а деякі й досі зберігаються, перейшовши у прізвища (пор. Бажан, Тичина, Шепета) чи прізвиська (пор. Брех, Мозоль, Труш).

Ті імена, що вживалися у слов'ян-язичників до прийняття християнства, практично майже всі заступилися. У слов'ян були свої незапозичені імена, пор. Біляна, Ждана, Найда, Наден, Голуб, Вовк Добриня. Запозичених, не слов'янських імен було, мабуть, менше 10% (скіфські, трипільські, тюркські, кельтські, варязькі. Були й грецькі та ін.).

А перехід до християнства вимагав і обов'язкового прийняття християнського імені, занесеного в святці, де були зібрані канонізовані імена святих що віддали своє життя Богові і вважалися покровителями всіх людей, що одержали їх ім'я. У давніших текстах нерідко називалися обидва імені – і прийняте при хрещенні, і своє, домашнє, язичницьке. Пор.: "в крщении Иосифъ, а мирьскы Остромиръ", 1056 р.; "князь Михайло, зовомый Святополкъ", 1113 р.; "Князь Никола Святъславъ", 1137 р.; "Родися у Игоря сынъ и нарекоша имя ему въ крещеньи Андреянь, а

---

³ Тупиков Н.М.Словарь древнерусских личных собственных имен // Записки Отделения русской и славянской археологии Императорского русского археологического общества. – СПб: Тип. И.Н. Скороходова, 1903. – 58-911.

княжее Святославъ”, 1177 р.⁴ Перші три століття у щоденному вжитку використовували язичницькі імена, а потім (тиск церкви!) люди поступово переходили на християнські. Серед них були й уже канонізовані слов'янські: Борисъ (стягнення від Бориславъ). Оскільки в подальші віки канонізувалися переважно князі, а серед них бути наділені іншомовними іменами, то й маємо, приміром, Ігор, Олег, Ольга – кельтські імена⁵ тощо.

Зазначимо, що Ольга й Володимир хрестилися й відповідно одержали християнські імена – Олена і Василь. Але у святці увійшли не ці імена, а їх язичницькі, під яким їх знали – і на Русі, і в світі.

Тепер же у практичному вжитку українців генетично слов'янських імен мало. Переважають грецькі, латинські, давньоєврейські. Саме на тих землях виникало християнство, серед греків, римлян та давніх іудеїв було найбільше розіп'ятих, забитих, так чи так скараних на горло чи просто постраждалих і, відповідно, занесених до святців і активно поширюваних при хрещенні. Приблизні підрахунки показали, що в сучасному активному вжиткові серед українців поширено десь близько 40% грецьких імен, 25% латинських, 15% слов'янських, 10% давньоєврейських і 10% імен з інших мов – від кельтських (Артур) та скандинавських (Гліб, Густав) до німецьких (Раймонд, Рудольф) та англійських (Едвард, Оскар).

Розвиток українського іменника, як бачимо, був досить повільним, але він не був ні одноманітним, ні односкерованим. Імена модні й немодні – імена, що розширюють чи звужують свій ужиток, були завжди, у тому числі в часи християнського хазяйнування в антропонімії. Це добре показав В.А.Никонов, переважно на російському матеріалі. На українському матеріалі це ще треба показати. Внаслідок прийняття християнства український іменник змінився практично повністю. При

⁴ Тупиков Н.М. Знач. праця. – С.62.

⁵ Скляренко В.Г. Русь і варяги. Історико-етимологічне дослідження. – К.: Довіра, 2006. – С. 60, 62-63, 73.

цьому християнські імена не просто приходили замість язичницьких, а й істотно українізувалися, пор. хоч би скорочення імен: Ігнатій – Гнат, Ксенофонт – Сеньо, Палагна – Палажка, Парасковія – Параска. Ми говорили про ще дві помітні антропонімічні зміни, але вони не були такими обсяжними, як християнство. Порівняно з християнством це просто бульбочки на воді: полопають, і все минеться. Тих нових імен, що заявили, за підрахунками вчених, було більше 7000 у ХХ ст. А де вони тепер? Адже мали одного-двох носіїв, а продовження не було: от і не стало. Така ж доля чекає й нові імена ХХІ ст. Чи хто захоче ще раз назвати свою дитину Мадагаскаром чи Принтером? Сумнівно...! Іванів, Марій було сотні тисяч. Тепер теж – як не тих, то інших. Дивні, відверто кажучи, антропонімічні зміни, що сталися в ХХ та ХХІ ст., ніби окремими вогниками просвічують крізь християнську антропонімічну масу.

Дмитро Павличко дуже гостро описав ще одне антропонімічне просвічування. Йдеться про зіставлення українських та російських імен. Вони мають принципово єдине джерело – прийшли в Росію з Києва і нав'язувалися силою.

Це добре відомо зокрема про Новгород та Рязань. Але побутуючи в народі вже кілька сот років, ці іноземні з походження імена не могли не позмінюватись в різних місцевостях, пор. українське Текля, Векла й Фекла; українське і російське: Ганна – Анна, Горпина – Аграфёна, Явдоха – Авдотья, Арсен – Арсений, Панас – Афанасий, Дмитро – Дмитрий⁶. Значне інформативне й естетичне навантаження одержує у Д.Павличка зіткнення імен царя й Гоголя: "Із Ніколаєм позмагавсь Микола / Могутністю, явивши: слова суть..." ("Літературна Україна", 2006, 27 липня). І ще гостріше: "Лежать на Байковім хахли номенклатурні / Під бляклим золотом зросійщених імен. / Василь Василієм став у труні чи в урні, / Євген

⁶ Скрипник Л.Г. Дзятківська Н.П. Власні імена людей. Словник-довідник / За ред. В.М. Русанівського. – 3-є вид. – К.: Наук. думка, 2005. – С.219-286.

– Євгенієм. Семйоном став Семен.../ Своєю мовою співали й говорили, / Та оглядалися, боялися колись. / Російською озвалися з могили, / Це знак, що від свого навіки відреклись" (Літературна Україна, 2006, 28 вересня). Когось розстріляли, когось заслали, всіх залякали. Почитайте першу збірку Дмитра Павличка "Любов і ненависть", опубліковану у Львові в 1951 р. Всі тоді, мабуть, знали народне: "Ні корови, ні свині, / Тільки Сталін на стіні". Але хто і де це колись прилюдно проголосив? А тепер можна і про антропонімію, і про Сталіна. Ліпше криза, ніж той жах, під яким ходила вся країна десятки років. Тепер, коли це в минулому, і антропонімія, мабуть, буде розвиватися трохи інакше. Ми бачимо, що вона по-своєму, хоч і з помітним відставанням, але досить активно реагує на суспільні зрушення.

Yu.O.Karpenko

Tradition and Innovations of Ukrainian Anthroponymic Development

The article as in attempt to outline the main tendencies in the dynamics of Ukrainian anthroponymy from the ancient times to the present. The most remarkable changes in the known life of Ukrainian names are connected with the adoption of Christianity (the main change which continued for 7 centuries), as well as with the establishment of the bolshevik dictatorship (1920-30s) and its decline. Changes in anthroponymy occur slowly and unobtrusively but constantly.

Key words: names, anthroponymy, changes and shifts of proper names, slow pace and periods of revival in anthroponymic dynamics.